

(G)een bot gevangen!

Onlangs kreeg de vereniging een mail van een zekere heer Bakker uit Harderwijk. Zijn zoon had tijdens het struinen op het Harderwijker stadsstrand een vondst gedaan die er wel heel oud oud zag. Het was een soort bot, maar toch was de vorm anders dan ze van een bot gewend waren. Thuis hebben ze er nog wat brainstorm-sessies aan gewaagd, maar het mocht niet baten; ze konden geen sluitend antwoord bedenken op de vraag wat dit nu precies was...

Op een gegeven moment kwam de ingeving om eens bij het Stads museum te informeren of zij wellicht uitkomst konden bieden. Met de vondst spoedden ze zich naar het Stads museum om te horen wat het nu eigenlijk is. Het was al snel duidelijk; dit moet wel een glis zijn!

Glis

Een glis kan gezien worden als voorloper van de schaats. Vroeger werden deze gemaakt van hout, maar ook van middenhandsbenen en middenvoetsbeenderen (en in mindere mate ook andere botten) van runderen en paarden. Deze botten hebben een vrij vlakke kant, en zijn gemakkelijk te bewerken tot glis. De knobbel op de punt wordt afgerond zodat deze makkelijk over oneffenheden glijdt, en er komen gaatjes in om palingvellen of touwtjes om de voet heen te binden. Het grote verschil met de schaats is dat een glis wel glijdt, maar je er niet mee kunt afzetten. Daarom gebruikte men vaak een stok om af te zetten.

Determinatie

In de mail gaf dhr. Bakker aan erg benieuwd te zijn naar meer informatie, en daarop hebben we een afspraak gemaakt om de glis eens beter te bekijken. Vorige week dinsdag ben ik (opsteller van de nieuwsbrief, red) naar Dhr. Bakker en zoon Luca gegaan om de glis te bekijken. Na een hartelijk ontvangst en goede kop koffie kwam het bot op tafel. Optisch was al duidelijk dat dit een eeuwenoud bot betrof, maar zonder gaatjes voor de touwtjes, en zonder afgeronde voorzijde. Ook het middenvlak was niet anders dan normaal. Helaas moest ik concluderen dat dit geen glis was, maar waarschijnlijk slachtafval uit de late middeleeuwen. Zelf had ik ook een stuk slachtafval mee, een metatarsus, die identiek was aan de 'glis'. Ik had wat boeken mee waarin ook glissen stonden, en daar hebben we samen wat doorgebladerd, en een boek over het skelet waar duidelijk de onbewerkte beenderen te herkennen waren.

Een aardige domper natuurlijk voor de jonge jongen dat zijn glis geen glis bleek, dus als schrale troost heb ik hem een duit van Utrecht gegeven uit 1630, en daar was hij wel erg blij mee ('wauw'). Via de munt kwamen we op een andere hobby van vader en zoon, namelijk magneetvissen. Het leuke aan het verhaal is dat ze in de Friese gracht eens een geweer gevonden hebben welke daar waarschijnlijk in de tweede wereldoorlog is gedumpt! Dhr. Bakker haalde vol trots het geweer tevoorschijn met een behoorlijk kromme loop. Deze was zo gebogen om het geweer onbruikbaar te maken. Een hele leuke vondst welke binnenkort te zien is in het Stads museum bij de expositie m.b.t. 75 jaar vrijheid.

Wat is dit?

Tijdens de ALV organiseert de vereniging een soort kijk- en raadmarkt van oude gebruiksvoorwerpen. Naast het bekijken van deze voorwerpen is het natuurlijk de kunst om te kunnen raden wat het is en waar het voor dient.

Als eerste test alvast het voorwerp op het plaatje boven dit tekstblok. Raadt u wat dit is dan krijgt u een eervolle vermelding in de volgende nieuwsbrief, maar belangrijker nog: eeuwige roem.

Heeft u leuke en of raadselachtige oude voorwerpen voor deze markt? Neem direct contact op met onze secretaris (secretaris@herderewich.nl).

Het belooft dus naast een informatieve avond ook een leuke minds-on leerzame avond te worden. We hopen u daar te zien!

De Algemene Leden Vergadering

14 April is de jaarlijkse ALV van Herderewich, u bent uiteraard van harte welkom. Informatie over de precieze aanvang en programma zullen in het Vittepraetje van maart worden vermeld.

